

DELA BORISLAVA PEKIĆA U 14 KNJIGA

VREME ČUDA

HODOČAŠĆE ARSENIJA NJEGOVANA

USPENJE I PAD IKARA GUBELKIJANA / ODBRANA I

POSLEDNJI DANI

KAKO UPOKOJITI VAMPIRA

ZLATNO RUNO I–VII

GODINE KOJE SU POJELI SKAKAVCI I–III

BESNILO

1999.

ATLANTIDA

SENTIMENTALNA POVEST BRITANSKOG CARSTVA

NOVI JERUSALIM

GRADITELJI

KOREŠPODENCIJA I DRUGE DRAME

U EDENU NA ISTOKU I DRUGE DRAME

PEKIĆ

ZLATNO
RUNO
VI

FANTAZMAGORIJA

■ Laguna ■

DELA BORISLAVA PEKIĆA U 14 KNJIGA
Knjiga 5 – tom VI

Copyright © 1986, Borislav Pekić
Copyright © 2013 ovog izdanja, LAGUNA

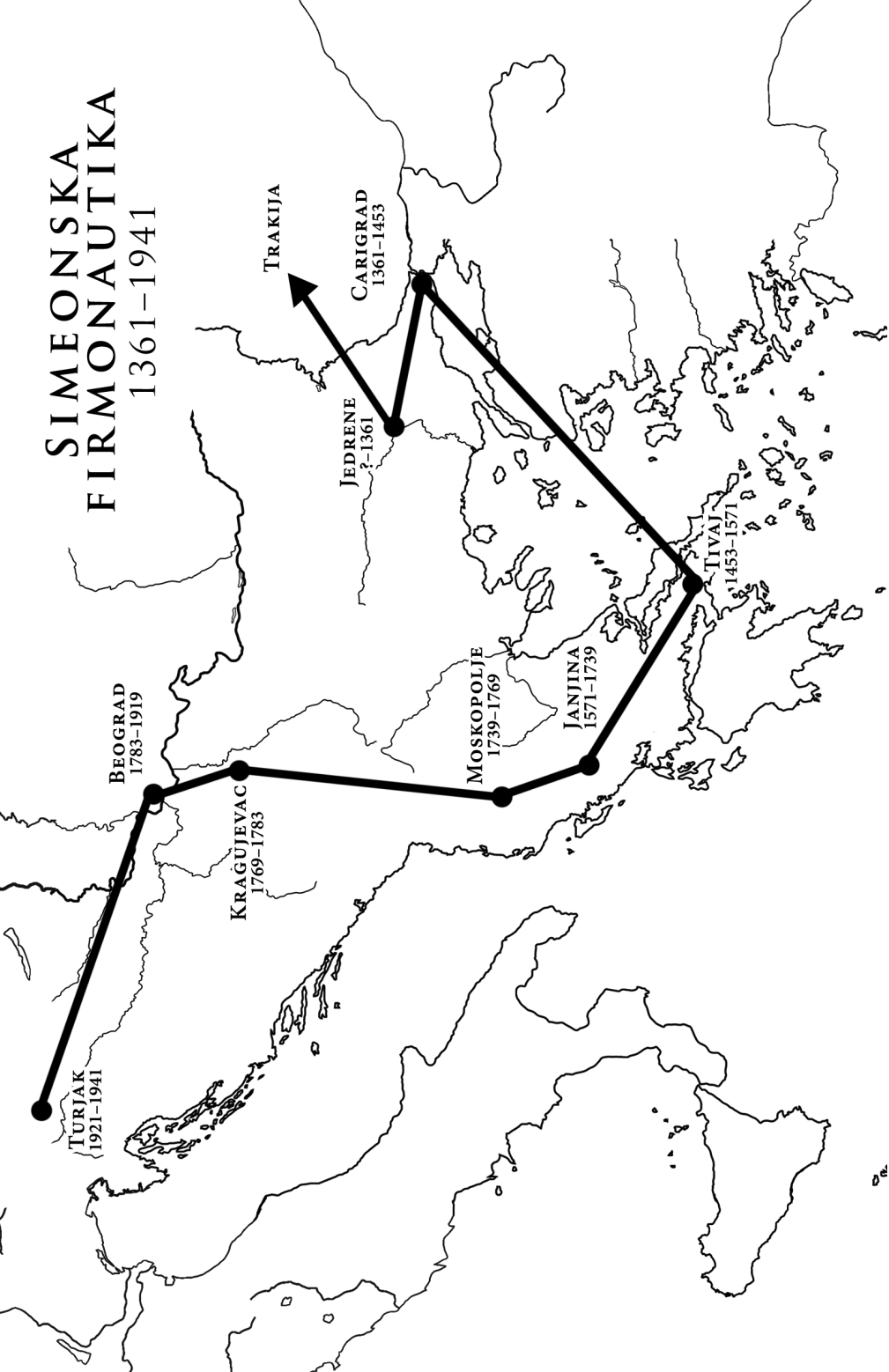
Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Majci

SIMEONSKA FIRMONAUTIKA 1361-1941

TRAKIJA

CARIGRAD
1361-1453

JEDRENE
?-1361

BEOGRAD
1783-1919

KRAGUJEVAC
1769-1783

MOSKOPOLJE
1739-1769

JANIINA
1571-1739

TIVAJ
1453-1571

TURJAK
1921-1941

Ἀρχόμενος σέο, Φοῖβε, παλαιγενέων κλέα φωτῶν
μνήσομαι, οἳ Πόντοι κατὰ στόμα καὶ διὰ πέτρας
Κυανέας βασιλῆος ἐφημοσύνη Πελίαο
χρῦσειον μετὰ κῶας ἐύζυγον ἤλασαν Ἄργώ.

„POKRENUT BOŽANSTVOM PESME,
ODLUČIH SE DA PROSLAVIM
USPOMENU NA DREVNE HEROJE GRKA,
KOJI SU NA DOBROJ LAĐI ARGO,
U POTRAZI ZA ZLATNIM RUNOM,
KROZ MOREUZE U CRNO MORE
I IZMEĐ KINEJSKIH STENA PLOVILI...“

(APOLONIJE ROĐANIN, ARGONAUTIKA)

TEFTER UTVARE ČETVRTE:
PARNICE
KIR SIMEONA NJEOVANA
(KNJIGA DRUGA)

„Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori duh: koji pobijedi daću mu da jede od mane sakrivene, i daću mu kamen bijel, i na kamenu novo ime napisano, kojega niko ne zna osim onoga koji ga primi.
I vidjeh anđela jaka gdje propovijeda glasom velikijem: ko je dostojan da otvori tefter i da razlomi pečate njegove? I ja plakah mnogo što se niko ne nađe dostojan da otvori i pročita tefter, niti da zagleda u njega.
I uzeh tefter iz ruke anđelove, i izjedoh ga; i bješe u ustima mojim kao med sladak, a kad ga izjedoh, bijaše grk u trbuhu mojemu.“

(OTKROVENJE JOVANOVO 2, 5, 10)

„I kad otvori treći pečat, čuh treću životinju gdje govori: dođi i vidi. I vidjeh, i gle, konj vran, i onaj što sjedaše na njemu imaše mjerila u ruci svojoj.
I vidjeh drugi veliki znak na nebu i čudo: sedam anđela koji imahu sedam posljednih zala, jer se u njima svrši gnjev božji.
I jedna od četiri životinje dade sedmorici anđela sedam čaša zlatnijeh napunjenijeh gnjeva boga, koji živi vo vjeki vjeka.
I čuh glas veliki iz crkve gdje govori sedmorici anđela: idite i izlijte sedam čaša gnjeva božijega na zemlju.
I vidjeh, i gle, konj blijed, i onome što sjedaše na njemu bješe ime smrt, i pakao išaše za njim...“

(OTKROVENJE JOVANOVO 6, 15, 16)

PARNICA TREĆA ILI KAVGA S BELOSVETSKIM
DINASTIMA, U KOJOJ SE NEKIJOM KIR SIMEON
NJEHOVAN OPRAŠTA 29. MAJA 1903. OD ALEKSANDRA I,
POTONJEG OBRENOVIĆA, POLUSRIBINA-
-POLURUMUNJA, U ISTI DAN 1453. OD POTONJEG
ROMEJSKOG VASILEVSA, KONSTANTINA XI
PALEOLOGA DRAGAŠA, POLA SRIBINA – POLA GRKA,
A UPOZNAJE TREĆEG SULTANA OSMANSKOG
MEHMEDA II, ČUDOM, BIĆE, NI KENTAVRA NI
SRIBINA, IZ KOJE SE ŽALOSTIVE PARNICE NE
RAZAZNAJE UČVRSTO JE LI DOBIJENA ILI
IZGUBLJENA, DA LI JE POSLE PRESUDE GAZDA
BALKANOM I OVOM POVEŠĆU PRODUŽIO DA
TRGUJE MRTAV, ŽIV ILI NA KENTAURSKOJ SREDI
DVOGA – LUD.

„Grob rimskog cara je u Rimu.“

(KONSTANTIN XI PALEOLOG,
CAR ROMEJA, MAJ 1453)

„Ljudi su vaši, kamen i zemlja moji.“

(MEHMED II, EL FATIH,
TURSKE SULTAN, MAJ 1453)

„Samo meni Srbi ništa ne opraštaju.“

(ALEKSANDAR I OBRENOVIĆ,
KRALJ SRIBIJE, MAJ 1903)

Bonedzu, još žifim, Tomanijo, gospođo!

Kako – vidiš. Što sve pamćim...

Pa jes, *afto ine alitija*, istinja je. Okrom izmet, to mi jedinja svedodžba da sum žif...

Što kažiš? Nije neg što sum drčan, poganj, nakrajsrčan, se i sos ropac svadim?

Min mu les, nemoj reći? A s kim drugo? S kim da se parničim neg s moji mrtfi? Žifi me ič ne zarezuju. Kogođ da sum, ne daj Bože – Čifutinj. Niki da dojde, da s najde, za kako sum da pita. Kak si, dedo? Kak poslofi? Kak familjija? Kako sa to tvoje sumiranje? Nešto s mlogo oteglo, a? Došlo ko srpski držafni dug, nikađ ga vrnuti. Makar, mufljuzosi, za smrt da pitadu. Kako se to mre, *papauš*? Teško li je, boli li? Il' ti baš fino. Žifot – svrab na koži, pa kađ ga nema, tebi dobro...

Što će im? Pa da znadu, gospođo. Trebaće...

Izvinjavajte, *kiria*, nikađ ja nisum držo da sum večanj. Ne sporim, nado se, a ko se, dok je mlad i šiljokurast, ne nada, al kađ se stota prejde, nema vajde od zafaravanje, samo ti se kaže...

Ma to tebi smrt pamet smutilja, pomešala men s onog predaka, Simeona Carigradanina, kome kađ propado svet, pado Drugi Rim, kađ Turci u Konstantinopolis banjuli, njiov Mamud toljko mozak svrno da, poslek, u Tivaju goforio kako ga *potogonos mitera ke pampitoz Selini* – Praroditeljka i Sveroditeljka Mater Selena, u konja pretfara. I još Ariona, najslafnijeg jebača u svemirsko konjstvo! Pa mu ni to ne bilo dovoljno, nego mislio da je i besmrtanj. Nešto na formu *vrikolakasa*, jelinjskog vampira...

Nisum bezobrazanj ni vuljgaran, žif sum...

Kako sađ to da tumačimo? Nisum žif bio ni dok sum bio? Očite reći da u krefet nisum bio radnjom ponešen? A oklenj toljka dečurlija, gospođo? Nisu ta, valjda, ko Atena Zevsu, iz mozak ispala?...

A šta to ja znajem, a ti ne znaješ? Radionica nam bila u isti krefet. Nego, biće da ti pamet u štetu skrajnula. U kućni računji svakako nije. Osetilo bi se na mesečno svodenje...

Ja, bogami, svojski radea, sve čeg se ufatim svojski radim...

Ama, *tina skopo ehi afto*, kakva je svrha tome? Ima li smiso tu Julijanju u porodičnu pričū ufoditi? Bračnju parnjicu profesti, a gospodina oca tek u raku spustili?...

Kako, bre, bilo pre sedamdeset godinja? Juče bilo...

Bilo 1872, dabom, to je juče...

E pa, za menj je juče. Za menj je sve što me u žifot strefilo bilo juče. Da mi stalo do preganjanj, reko bi – danjas. Ali sum fine narafi, nije mi do kavgu...

Jednjako se s Hadžijom zapodefaš! *Ti ine afto*, što će ti to? Za naši stogodišnji ratovi munjicija najgolemijeg kaljibra, a? A u međuvremen, to je s gospodinom ocem, *kiria*, već sasvime zardala stvar. S ćorci se gađaš. Premda me s ono biljmežno ripanje kroza pendžer u čaršiji grdno zajebo,

kredit mi ošteti, a i osećajno me na rđav glas izneo, ja mu i to prašćam...

E, hadžiluk ne mogu! Nipodkako! Da sum jedinjac, možda i bih, ali Lupus ne da, Firma ni da čuje neće, simeonski upravni odbor ne dopušća. Ne odobraf a se, i punktum. Kako si, bre, pametan j čofek, trgofac, u hadžiluk ide, a krimska kriza najveći maj uzela? Na tuđ grob ide, a njegov mu se kod kuće kopa? Ali, ako već mora, ako mu se žuri Boga videti i ne može se strpiti dok umre, nego ga s koprifa u guzicu po Bljiski istok mora vijati, zna je se načinj...

Kako se postupa, rada si znati? Lepo, gospođo. Pofede se nešto kamilja, pa dok se one u Jerusaljim tofaru, i do groba se skokne. A u odmor, ako ga ima, premda za preporuku nije, čitaju se poučne finansijalne i ekonomične knjige, a ne germanske filosofijušće afetinje...

Može i beljetra, ako se mora. Čiča Gorijo, Jevgenija Grande, Timon Atinjanin...

Pusti tog Šajloka. Velim, ako se radi nekakvog srca mora. Drugo je samo od štete. Istoričeska promemoria naročito. Onjomad, pred Svetoandrejsku skupštinju...

Godine 1858, jes, onjomad, onjoliki prosvetar i liberalj gospon Grujić celjo leto probdeo študirajući Karljajla da izuč i kako se zbacuju kraljofi, pa zamalj njega da zbacu. A moj Lupus tiranoktonsku šifru bez knjige znao. Zverooobrazni Vučić i bez glafe...

A već tvoji Nenadofići – molim da se ne prekidam – ko da im iz matera prfo ispade knjiga, pa tek oni da je dofatu. Tako i ostali među nama, inače se ni rodili ne bi. Znajem da ti sad nije prafo, ali, *parakalo*, što da se samo moja familjija olajafa, što maljko i tvoje Nenadofiče na kanjtar da ne stafimo. Sa sve knjige. S memovari gospon Prote i šalabajsanje

po Neapolju gospon Ljube. Rekoh ti da mi u reč ne ulaziš? A ofam, poradi pregoleme gospon Protine izobraženosti, posekoše srpske vojefode. Za svaku knjigu na koju mu oko pade, pade i jedna srpska glafa...

Oprostićeš, to su vaše domašnje ćifte. S tom sečom nema moj Simeon Grk nikakvu svezu. *Den ton afora, den ton pirazi*. On, čofek, Srbima hteo da se najde, da pomogne, krestijani smo, ali budalama, osobito ako su zdrafo pismene, pomoći ne možeš manj da im ruke, sa sve pero, iz ramena odvališ. Jer, vi ste Nenadofići – čekaj! – toliko uobraženi i izobraženi da na reč ništa ne dajete, već sve omaj na papir turate, pa vam treći učenjak, aristotelovac, knjaz tamnafsko-posafski, a može i posranski, kako očiš, Aleksa Nenadofić, sroči pismo avstrinjnskom majoru Mitezeru, a Matija ga u Zemunj skemba i s daijama za srpske glafe trampi. Da ga gde u muzej ima, bio bi najslafniji, posle Kosofa, raritet vaše nasledne istorične aljkavosti...

Što očiš, što me jednjako u gofor kidaš?...

Kako – nisi Srpkinja?...

Cincarka si od Sininih, ne Srpkinja od Nenadofića? Pa, valjda, poslek stotinu, šta velim, hiljadu godina braka, znam šta si i od koga si?

S materom Milicom sum razgofaro? Nije mogućno!

Pa sađ, *ti boris*, šta se može! Kađ se umire, ko će na sve misliti. *Afto ine kala*, još je dobro što sum *mono toson*, samo za jedno pokolenije promašio. Mogo sum goforiti i s pramajkom Nefelom pa da ne vidim od oblaka da je sozdana, koljko mi mozak funkcioniira. A i, *den pirazi*, svejedno je. Džangrizafa si koljko i Milica, mater mi, ćufstvena da bog sakloni, rasipna još i gore, ljubiš beljetru više nego kujnju, nije čudo što sum vas smešo... Sađ se duriš, nećeš sa mnom da konferziraš. *Bun*, dobro. Dabome da vas nisum samo s

vaših osebnosti smešo. Kinjila si me onoljiko, al i pazila, pa sum te, biće, i ko erzac-mater osećo... Evo je, sađ se još grđe uvredi. Tebi se, bre, *domna*, ničim ne može ugoditi... Ajdi da s izmirimo, pa da s opet malko na miru svađamo?... Nećiš da s mirimo? Očiš da ćutiš? Ajd, meni je i to prafo. Samo će mi vreme dugačko da bude. Kađ se umire, i sat je mlogo.

Pitam se šta je prosperitetnije biti – rđav čofek, osrednji konj ili dobra mula? Rđava je mula svakojako najgora. A ni osrednji konj nije, je li, bogzna šta? Između rđafa čofeka i neuspelih konja i mula nema se šta birati. Ali je već između dobra, uspela čofeka i dobra, uspela konja *diavolika diskolo*, đavolski teško pogoditi. Ja sum bezuslovno za konje. *Ti skeftese*, šta ti misliš? Ništo? Još se jogunimo ili na taj temat ništo ne mislimo? Mislicemo kad mene treba zajesti. Pa, ajde da se podmetnem, i to je bolje nego da ćutimo. Će doveka ćutimo, osim ako nas ne stafu zajedno, mene kraj tebe, kogod da smo u krefet ili kako sum ti 1919. na odar ležo, *timase*, sećaš se? Samo neće, *hondrokefalosi*, će me ko svecko čudo prodadu Anjatomnom, pa u bajsenj, *adio, Simeon!*...

E, izvinićeš, to je obaškna stvar i nije moja pizma. Tako onodobno načelo bilo, gospodin otac se moro obdukofati da se konjstatira šta ga kroz pendžer ripnulo. Medecinja, Sud, čaršija, dr Pacek, komšije, Dvor, sve bilo znatiželjno...

Ne, *kiria*, ja nisum. Ja sum znao što ga surduknulo. Stvrdle mu se one germanjske učefne afetinje sa strašču spram sirotinje i čofečanskom spravedljivošču, došlo ko kila u mozak, *pateras* se nad sokak nageo, kila pretegla...

Ne buljaznim. Bio, brate, komunjac. A kad se komunizam s Boga sveže, beljaj taj može samo smrt rasplesti...

E pa, nisi zametila jer bio tajanj. A bio bi i javanj, pa, bojim se, i uličanj da je od Lupusa smeo. Lupus mu bio ko neka kućna konjtrarefolucija s bajoneti i topofi. Da ga on nije

pritislo, bio bi taj naš edmemoarski Manojlo Manojlofić ili čelingas Nebeske Skitije, svrzi-Pelagić. Crvendačko trojstvo Markofić, Tucofić, Lapčefić, sve o istome trošku...

A ti kao ne znaješ šta je komunjizam? Kapitaljizam šta je, znaješ?...

Ni to? Kapitalj, međtim?...

To, narafski, znaješ. Pa da, to je što za kuću i na sebeuređivanje i upriličavanje trošiš, i nikađ ti nije dosta, a kađ meni nije dosta, onda sum nezasitanj...

Pazi, ekonomičeski ti je to ofako. Mljaz vavek jedanj. Će prska na sve stranje, pa će gu fatamo kako je ko mogućan – neko u burad, neko u činije, ko u kapu, ko na vrj jezika, a nekima će, bogami, i kroz prsti da projde – ili da gu u jedanj rezerfoar saspemo, u cefi sprofedemo, pa gu, s vodometar i kartice, na slafinju delimo. Prfo ti je kapitaljizam, drugo komunjizam. A ako ćemo ljudski stvar da objasnimo, onj-dak ti je kapitaljizam ono što si čufstvovala dok si bila žifa, a komunjizam ovo kako se sađ mrtfa osećaš. *Katalavente, kiria*, razumete li, gospođo? Komunjizam ti je, daklem, Autolik, čega se takne, nefidljivim čini...

Nije mogućno da ne znaješ ko je Autolik? Se kaže prafo – *Autolikos*. I je sin naslednice iz Firme Dedalion i boga prefare Hermesa, koga otac uze da komanjduje nad lopofi i falšpileri, i je, nije čudo, deda na premunjeza Odiseja. A i jedanj od argonautička gospoda što po Zlatno runjo u Kolhidu išla...

Se te ne tiče, ne?...

Ma ne parničim se ja s mrtfi, ženo, sa sobom se sudim. Mrtfaci dojdju ko kamenj za spoticanje misli...

Kako – što? Da svedem čemu sve ovo? *Tine skopo ehi afto*, u čem je svrha? *Pu ta mas fernune ala afta*, kuda sve to vodi.

Sveću u šake, Simeone, ovo je *nihta fantazmaton*, noć afeti.